QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 19 ta’ Frar 2001

Numru

~itazzjoni 301/1994

Francis Deguara

versus

Rock Hussein

Din hija kaw\a dwar]abta bejn \ew[karrozzi li [rat fil-limiti ta’ G]ajn Tuffie]a fit-18 ta’ Di`embru 1993.

I`-`itazzjoni tg]id illi dak in-nhar g]all-]abta tas-12.45 *a.m.* saret]abta bejn il-karrozza R-6458, ta’ l-attur, li kienet misjuqa minnu fi Triq G]ajn Tuffie]a, u l-karrozza E-3525 li kien qed isuqha l-konvenut li kien]iere[mit-triq li twassal minn San Martin g]al Triq G]ajn Tuffie]a. Il-]tija kienet tal-konvenut wa]du, u l-attur [arrab]afna danni, fosthom *lucrum cessans* min]abba korriment serju li wassal g]al inkapa`ità li ma jfieqx minnha. Billi g]alxejn talab lill-konvenut

jag]mel tajjeb g]al dawn id-danni, l-attur feta] din il-kaw\a u qieg]ed jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut wa]du kien ja]ti g]all-in`ident tat-18 ta' Di`embru 1993 fil-limiti ta' G]ajn Tuffie]a;

2. tg]id kemm huma d-danni li [arrab l-attur; u

3. tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni li ji[u likwidati, flimkien ma' l-img]axijiet u l-ispejje\, fosthom dawk ta' ittra uffi`jali tat-28 ta' Jannar 1994 u ta' ittra uffi`jali ippre\entata flimkien ma`-`itazzjoni kontra l-assikuratur tal-konvenut.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-]abta [rat bi]tija ta' l-attur; u

2. l-attur ma [arrab ebda korriment]lief g]al barxa f'mo]]u.

Il-]abta [rat hekk:

L-attur kien qed isur fi Triq G]ajn Tuffie]a sejjer min-na]a ta' San Pawl il-Ba]ar lejn G]ajn Tuffie]a. Il-konvenut kien]iere[mit-triq li minn San Martin twassal g]al Triq G]ajn Tuffie]a. It-triq tal-konvenut hija wa]da laterali, u g]alhekk kellu l-prijorità l-attur.

Il-]abta saret fejn it-triq ta' San Martin tifta] fi Triq G]ajn Tuffie]a. Il-karrozza ta' l-attur kellha]sarat fuq il-parafangu u l-*bonnet* ta' quddiem fuq in-na]a tal-lemin, waqt li l-karrozza tal-konvenut kellha]sarat fuq il-bieba u l-parafangu ta' wara tan-na]a tal-lemin.

L-attur qal li meta hu kien qed isuq fi Triq G]ajn Tuffie]a, qabel il-]abta, ra lill-konvenut]iere[quddiemu mit-triq ta' San Martin. Biex ma ja]batx mieg]u, [ibed

lejn ix-xellug, u baqa' die]el fit-triq ta' San Martin, i\da kien tard wisq, u xorta saret il-]abta[1].

Il-konvenut, min-na]a l-o]ra, qal li hu kien wieqaf qabel il-]abta, jistenna li jil]aq ig]addi l-attur, biex wara jo]ro[lejn San Pawl il-Ba]ar, i\da l-attur [ibed lejh u hekk saret il-]abta. Il-karrozza tal-konvenut spi``at fi Triq G]ajn Tuffie]a, wi``ha lejn San Pawl il-Ba]ar.

Il-po\izzjoni li fiha spi``aw il-vetturi wara l-]abta, partikolarment il-fatt li l-karrozza tal-konvenut spi``at mal-[enb tat-triq prin`ipali, juri li x'aktarx li l-konvenut kien]are[sew f'dik it-triq meta saret il-]abta; la ma kienx hekk il-karrozza tieg]u ma kinitx tispi``a fejn spi``at. Dan ifisser li l-konvenut, li]are[minn triq sekondarja, kien]oloq emer[enza g]all-attur, li kellu l-prijorità, b'mod li l-attur ma setax ikompli g]addej fl-istess direzzjoni u bl-istess velo`ità.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, kien il-konvenut li ja]ti g]all-in`ident, u l-ewwel talba ta' l-attur sejra tintlaqa'.

G]all-]sara fil-karrozza l-attur qed jippretendi elf tmien mija u sitta u erbg]in lira u erbg]in `ente\mu (Lm1,846.40)[2]. Esebixxa stima[3] ta' xi *parts* u ri`evuti[4] g]al xi o]rajn. Il-*parts* imsemmijin fl-istima, i\da, kienu nxtraw, g]alkemm ma ntweritx ir-ri`evuta g]alihom[5].

---

1 Ara x-xiehda ta' l-attur fis-seduta ta' l-24 ta' Novembru 1995, *fol.* 89.

2 *Fol.* 288.

3 *Fol.* 289.

4 *Foll.* 291, 293, 294.

5 Ara x-xiehda ta' Raymond Abela fis-seduta tas-26 t'April 1996, *foll.* 119 *et seqq.*

Barra minn hekk l-attur esebixxa wkoll ri`evuta[6] g]al mitejn u]amsa u disg]in lira (Lm295) g]al *panel beating*, *spray* u xog]ol mekkaniku u o]ra[7] g]al erba' liri (Lm4) g]al *alignment*.

L-ispejje\ b'kollox kienu dawn:

• *parts* (*fol.* 289):	Lm 1,446.00
• *parts* (*fol.* 291):	30.40
• *parts* (*fol.* 293):	16.00
• *parts* (*fol.* 294):	55.00
• *panel beating*, *spray* u xog]ol mekkaniku (*fol.* 290):	295.00
• *alignment* (*fol.* 292):	4.00
B'kollox:	Lm 1,846.40

Qabel ma ssewwiet il-karrozza kien sar *survey* fuqha, u s-*surveyor* kien tal-fehma li, qabel ma saret il-]abta, il-karrozza, meta tqis kemm kienet ilha fit-triq u l-kondizzjoni tag]ha, kienet tiswa elf u mitejn lira (Lm1,200)[8]. Is-*surveyor*, i\da, stqarr li biex wasal g]al dan il-valur kien mexa fuq ktieb li jag]ti l-valuri ta' sena wara l-in`ident, *i.e.* meta l-valur kien re[a' waqa' b'sena o]ra[9]. Qal ukoll li hu kompla jwaqqa' l-valur aktar minn kemm jag]ti l-ktieb g]ax il-kondizzjoni tal-karrozza kienet *fair* g]ax kellha xi sadid[10]; ma qiesx, i\da, li jsir tnaqqis fil-valur kull sena appuntu g]ax, wara li jg]addu s-snin, il-kondizzjoni tal-karrozza ma hix sejra tibqa'perfetta, u l-*guides* tal-valuri jqisu dan il-fattur meta jag]tu l-valuri mnaqqsin skond kemm tkun ilha fuq it-triq il-karrozza. G]alhekk ma kienx il-ka\ li s-*surveyor* ikompli jwaqqa' l-valur aktar minn kemm kien [à mnaqqas fil-ktieb.

---

6 *Fol.* 290.

7 *Fol.* 292.

8 Ara x-xiehda ta' Alfred Farrugia fis-seduta tas-26 t'April 1996, *fol.* 140.

9 *Ibid. fol.* 157.

10 *Ibid. foll.* 161 *et seq.*

G]alkemm huwa minnu li l-attur ma g]andux jit]alla jag]mel qlig] mill-in`ident, u ma g]andux jing]ata kumpens aktar minn kemm kienet tiswa l-karrozza tieg]u qabel l-in`ident, g]alkemm l-ispejje\ biex sewwieha kieneu aktar, madankollu l-valur ma g]andux jitwaqqa' b'mod artifi`jali aktar milli hu xieraq.

Wara li qieset dan kollu, il-qorti tillikwida d-danni fil-karrozza fis-somma ta' elf u erba' mitt lira (Lm1,400). Ma' dan g]andhom ji\diedu tmienja u erbg]in lira (Lm48) min]abba *loss of use* sakemm saru t-tiswijiet fil-karrozza[11]. B'kollox, mela, id-danni huma ta' elf erba' mija u tmienja u erbg]in lira (Lm1,448).

L-attur qed jippretendi wkoll danni g]al *lucrum cessans* g]ax we[[a' sebg]u.

Dwar din il-ferita xehed il-Prof. Charles Grixti, imressaq mill-attur stess, u qal li din hija ferita li l-attur seta', kieku mar g]andu qabel u mexa fuq il-parir tieg]u, ifieq minnha[12]. Illum, g]ax ma dewwiex ru]u sew, jista' jkun li l-attur ma jfieqx g]al kollox, u l-espert mediku ma]tur mill-qorti kien tal-fehma li d-debilità ta' l-attur min]abba f'din il-ferita hija ta' wie]ed fil-mija (1%)[13]. Meta tqis li dan il-per`enta[[seta' kien anqas li kieku l-attur]a]sieb jiddewwa, il-qorti hija tal-fehma li l-konvenut g]andu jwie[eb biss g]al tlieta minn erbg]a ta' wie]ed fil-mija (¾%).

L-attur twieled fl-1950[14], u g]alhekk kellu tlieta u erbg]in (43) sena meta [ara l-in`ident. Fi`-`irkostanzi, g]alhekk, ikun xieraq *multiplier* ta' sbatax-il (17) sena. Il-qlig] tieg]u mill-im[jieg fl-1993 kien ta']amest elef mitejn u tmienja u tletin lira (Lm5,238)[15], li g]all-g]anijiet tal-kalkolu tal-*lucrum cessans* g]andha ti\died g]al

---

11 *Ibid fol.* 147.

12 Ara x-xiehda tal-Prof. Charles Grixti fis-seduta ta' l-24 ta' Novem,bru 1995, *foll.* 48 *et seqq.*

13 Ara r-relazzjoni tal-Kirurgu Anthony Bernard, *fol.* 308.

14 *Fol.* 282.

15 *Fol.* 282.

]amest elef u tmien mitt lira (Lm5,800) biex tag]mel tajjeb g]al \jidiet li jing]ataw ’il quddiem.

}amest elef u tmien mitt lira (Lm5,800) g]al sbatax-il (17) sena ji[u tmienja u disg]in elf u sitt mitt lira (Lm98,600). Tlieta minn erbg]a ta’ wie]ed fil-mija (¾%) minn din is-somma ji[u seba’ mija u disg]a u tletin lira u]amsin `ente\mu (Lm739.50). Billi l-attur qed jie]u issa parti mill-qlig] tal-[ejjieni — g]alkemm parti o]ra qed je]odha seba’ snin wara l-in`ident — huwa xieraq li jsir tnaqqis ta’ g]axra fil-mija (10%) biex ipatti g]al dan il-vanta[[. Il-*lucrum cessans* ji[i g]alhekk sitt mija u]amsa u sittin lira u]amsa u]amsin `ente\mu (Lm 665.55).

Id-danni li g]andu jag]mel tajjeb g]alihom il-konvenut huma ta’ elf erba’ mija u tmienja u erbg]in lira (Lm1,448) *damnum emergens* u sitt mija u]amsa u sittin lira u]amsa u]amsin `ente\mu (Lm 665.55) *lucrum cessans*, b’kollox elfejn mija u tlittax-il lira u ]amsa u ]amsin `ente\mu (Lm 2,113.55).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta’ l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenut, u tg]id illi l-konvenut kien ja]ti g]all-in`ident meritu tal-kaw\a, tillikwida d-danni ta’ l-attur fis-somma ta’ elfejn mija u tlittax-il lira u ]amsa u ]amsin `ente\mu (Lm 2,113.55), u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur elfejn mija u tlittax-il lira u]amsa u]amsin `ente\mu (Lm 2,113.55), bl-img]ax mis-7 ta’ Marzu 1994 u flimkien ma’ l-ispejje\ [udizzjarji.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.